

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ **POVIJESTI**
U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024. (1. rok)

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	A
2.	B
3.	B
4.	C
5.	C
6.	D
7.	A
8.	B
9.	A
10.	C
11.	C
12.	B
13.	C
14.	B
15.	C
16.	C
17.	C
18.	B
19.	B
20.	B
21.	D
22.	B
23.	A
24.	A
25.	B
26.	A
27.	B
28.	A
29.	D
30.	A
31.	C
32.	D
33.	A
34.	B
35.	B
36.	C

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
37.	C
38.	A
39.1.	B
39.2.	B
40.1.	B
40.2.	D
41.1.	C
41.2.	A
42.1.	C
42.2.	B
43.1.	C
43.2.	A
44.1.	D
44.2.	A
45.1.	D
45.2.	B
46.1.	A
46.2.	C
47.1.	<p>MODEL TOČNOGA ODGOVORA:</p> <p>Nakon pobjede u građanskome ratu Boljševici su preuzeli vlast i postupno uvodili diktaturu u Rusiji. Na čelu te države, nazvane Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika (SSSR), 1922. nalazio se Vladimir I. Lenjin. Uspon Staljina na vlast započeo je Lenjinovom smrću 1924. godine.</p> <p>U SSSR-u se ubrzo postavilo pitanje nasljednika među kojima su se isticala dva kandidata: Lav Trocki (vođa Crvene Armije) i Josif Staljin (glavni tajnik partije). Lenjin se u svojoj političkoj oporuci izjasnio da Staljin zbog svoje okrutnosti nije najbolji kandidat. Staljin je ipak preuzeo vlast u državi, a njegov glavni konkurent Trocki prvo je smijenjen sa svih dužnosti, zatim je pobjegao iz zemlje te je ubijen u Meksiku 1940. godine.</p> <p>Kada se riješio političke konkurencije, Staljin je započeo svoju strahovladu koja je obuhvatila cijelo društvo. Za provođenje strahovlade najviše se oslanjao na pomoć tajne policije koja je postojala i prije njegove vladavine. Prvotni je zadatak te policije, nazvane ČEKA, u početku bio obračun sa tzv. klasnim neprijateljima novoga režima, a zatim i obračun sa svima koji su pokazali sumnju u boljševičku vlast. U doba Staljinova režima tajna policija, preimenovana u NKVD, bila je izvršitelj svih njegovih naloga.</p> <p>Razdoblje Staljinove vlasti obilježile su čistke i progoni svih neistomišljenika. Način djelovanja tajne policije uglavnom je bio isti: na temelju lažnih prijava uhićivalo se i zatvaralo ljude, zatim ih se mučilo dok ne priznaju izmišljene zločine te ih se predalo na sud koji im je na montiranim procesima dodijelio kaznu kao narodnim neprijateljima.</p> <p>U tim čistkama i progonima stradali su mnogi slojevi stanovništva, od radnika i</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>seljaka, društvene inteligencije i znanstvenika, liječnika koji su optuženi za urotu, do samih komunista koji su bili konkurencija Staljinu pa ih se trebalo riješiti pod optužbom za trockizam ili špijunažu.</p> <p>Mnogi su optuženici bili osuđeni na smrtnu kaznu ili na prisilni rad u logorima. Ti su logori bili poznati pod kraticom GULAG, gdje su zatvorenici živjeli u najsurovijim uvjetima i radili najteže poslove. Zbog takvih uvjeta velik je broj zatvorenika umro, a mnogi se nisu vratili svojim kućama.</p> <p>Staljin je također napravio i veliku čistku u redovima vojske, što je tu vojsku znatno oslabilo u kasnijim sukobima s Finskom i Njemačkom.</p> <p>Jedan od elemenata Staljinove vladavine bilo je i stvaranje kulta ličnosti. Neke od karakteristika toga kulta ličnosti bile su glorificiranje Staljinova lika i djela, postavljanje njegovih slika, nazivanje gradova njegovim imenom i potpuna kontrola svakodnevnoga života od strane države. Staljinovo je mišljenje također imalo najvažniju ulogu u pitanjima kulture, umjetnosti, znanosti, agronomije, sporta, politike, gospodarstva, industrije i svih ostalih grana.</p> <p>Posljedice Staljinove strahovlade bile su stvaranje općega straha u društvu, nizak životni standard i teški životni uvjeti. Također, ističe se i <i>Gladomor</i>, kada je tijekom 30-ih godina Staljin u dijelovima SSSR-a, a najviše u Ukrajini, namjerno izazvao glad, što je dovelo do smrti milijuna ljudi.</p> <p>Takvo je stanje u društvu SSSR-a trajalo sve do Staljinove smrti 1953. godine, a njegov je režim osuđen u govoru Nikite Hruščova 1956. godine.</p>
47.2.	<p>MODEL TOČNOGA ODGOVORA:</p> <p>Slikovni prilog bio je prvenstveno namijenjen domaćoj javnosti, tj. stanovnicima SSSR-a.</p> <p>Svrha slikovnog priloga bila je:</p> <ul style="list-style-type: none">• na jednostavan i slikovit način slaviti lik i djelo Staljina.• uz pomoć crteža povijesnih događaja prikazati razne faze borbe za radnička i ljudska prava.• pokazati narodu da aktualna vlast ima svoj povijesni kontinuitet prikazan uz pomoć istaknutih ideologa i povijesnih događaja. <p>Poruke slikovnog priloga bile su:</p> <ul style="list-style-type: none">• Staljin je jedini pravi aktualni vođa boljševika.• Staljin je jedini pravi nasljednik učenja i djela komunističkih ideologa Marxa, Engelsa i Lenjina.• U Staljinu je utjelovljen vrhunac komunističke ideologije koja je prikazana kroz prijašnje ideologe.• Stanovnici SSSR-a u Staljinu imaju svojega vođu koji im je omogućio rad i blagostanje.• SSSR je država koja je u sebi ujedinila duge povijesne težnje čovječanstva za socijalnim i društvenim mirom, ravnopravnošću i blagostanjem.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
47.3.	<p>MODEL TOČNOGA ODGOVORA:</p> <ul style="list-style-type: none">• prikaz Marxa• prikaz Engelsa• prikaz Lenjina• prikaz Staljina• crvene zastave/crvena pozadina iza prikazanih likova• tekst ispod slike• povijesni prikazi: Francuska revolucija, revolucionarni događaji iz 19. stoljeća, ruske revolucije, suvremeni napredak i blagostanje• svi likovi gledaju prema desno tj. prema Staljinu, jedino Staljin gleda ravno tj. izravno u promatrača plakata.